

Slavonska avenija 4, 10000 Zagreb

E-mail: vl-embargo@vecernji-list.tel.hr

SPELEOLOG MLADEN KUČA, OTKRIVAČ I PRVI ISTRAŽIVAČ JAME JAZOVKE NA ŽUMBERKU MOLI POLITIČARE DA SE U TIŠINI POKLONE NJEZINIM ŽRTVAMA:

Lubanje brojili speleolozi, a političari se razmetali

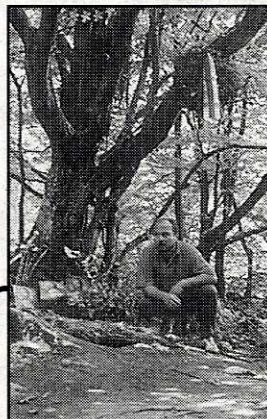
Umjesto da jamu obilježe kapelicom, sjete je se samo pred izbore. Odvratno je to, već desetljetno poigravanje s Jazovkom - ogorčen je Mladen

Jazovku se prečesto koristilo u sitne političarske svrhe, umjesto da se tom tužnom mjestu oda dužna počast. Ma da je unutra samo i jedan poginuli, glupo je i morbidno brojka se poigravati s tragičnim ljudskim sudbinama. U vrijeme nacionalne euforije 1990. godine tu se, među ostalim, izrodio pravi vašar s balkanskim obilježjima. Zašto od tada nitko nije jamu obilježio kapelicom? Zar se je sjećaju samo pred izbore, kada treba »kopati« po osjećajima ljudi? - pita se Mladen Kuča, koji je s prijateljima speleolozi iz SO PD »Dubovac« početkom 1989. godine otkrio tu jamu-grobnicu.

Mladena, koji je među prvima istraživao to jezovito mjesto, a sudjelovao posredno i u ovogodišnjem »prebrojavanju« njezinih žrtava, na javni su istup ponukali napisi koji su uslijedili nakon otkrića da je Jazovka grobnica 447 osoba. Karlovačke ali i ostale spe-

leologe zaboljele su riječi o Jazovki gosp. Rade Bulata, zapovjednika 13. proleterske brigade u NOR-u (Večernji list, 25. rujna o. g.).

Još od otkrića Jazovke zagebajući geolog dr. Srećko Božičević iz Zagreba upozoravao je na istupe pojedinih stranačkih prvaka, da se ne razmeću brojem stradalnika i dubinom jame. Bulat netočno prenosi navodnu izjavu Josipa Manolića iz lipnja 1990. godine, da su speleolozi tada u Jazovki našli 245 kostura. Na tada snimljenom videozapisu čuje se kako prisutni speleolog kaže: »Hodamo po tisućama kostura na dnu jame.« Ta je nespretna, ishitrena izjava s vremenom »izrodila« i nekoliko desetaka tisuća žrtava - ističe Kuča, dodajući kako su u to doba imali nepravilnosti zbog svog otkrića. Tek krajem siječnja ove godine speleolozi iz Splita i Zagreba, te patolog i geolog, na zahtjev saborske Komisije za utvrđivanje ratnih i

Mladen Kuča uz otvor Jazovke

Premda je patolog dr. Žarko Danilović po pronađenim predmetima u jami ustvrdio da su dio žrtava Jazovke bili ranjenici, ostaju dvojbe tko su sve bile žrtve, kada su skončale u jami i tko je sve sudjelovao u zločinu. No dr. Srećko Božičević, autor knjige »Jame (kao) grobnice«, koji je uz Danilovića prisustvovao istraživanjima naglašava:

- Određivanje, odnosno »prepoznavanje« ili dijeljenje koštanih ostataka žrtava prema njihovu političkom opredjeljenju, vojnoj klasifikaciji, vjerskoj ili nacionalnoj pripadnosti, nakon svih minulih desetljeća samo je zavaravanje, svjesno ili nesvjesno,

poratnih žrtava, na temelju posmrtnih ostataka odredili su broj žrtava.

Bulat krivo navodi da je to bilo »pod vodstvom Vice Vu-

U siječnju je otkriven i drugi, vjerojatno naknadno također namjerno zatrpan jamski otvor

Dr. SREĆKO BOŽIČEVIĆ, PISAC KNJIGE »JAME (KAO) GROBNICE«:

„Prepoznavanje“ žrtava - zavaravanje budućnosti

sadašnje generacije u ime nečeg imaginarnog, što ne može pomoći ni žrtvama ni njihovim potomcima. Iz do sada skupljenih napisa o Jazovki, u izjavama »običnih« ljudi i sada aktivnih političkih vođa raznih stranaka s promjenljivom »euforijom« u traženju »istine« i točnog saznanja o žrtvi i zločinu - otišlo se, izgleda, predaleko! Senzacionalnost naslova, zastrašujuće poruke i optužbe, prizivanje i druge strane jedne istine uz netočno iznošenje pretpostavki, samo umanjuje iskrenost pijeteta prema stradalima u svim jamama-grobnicama - zaključuje dr. Božičević.

kojevića« lani u prosincu. Zbog velike vlage i procjeđivanja vode od snijega u siječnju su speleolozi nakon tri dana i izbrojenih 214 lubanja

prekinuli posao. Lubanje su odijelili od ostalih kostiju i položili na bokove jame. Ni tada a niti u kolovozu, kada su završili prebrojavanje žrtava, kod

Jazovke nije bilo Vukojevića. U Jazovki su bili samo speleolozi, a patolog, koji se u jami nije mogao spustiti, svoju je izjavu o broju nadenih žrtava dao na temelju njihovih fotografija i bilješki - kaže Mladen Kuča, svjedok tih istraživanja.

Lubanje na molbu žumberskog dekana Mile Vranešića tada, doznajemo, nisu vadene iz Jazovke. No zato je uz Jazovku još uvijek spomen-ploča na kojoj su upisane i riječi »U ovoj jami počivaju kosti hrvatskih mučenika, tisuća žrtava...«

Nekima kao da nisu ni stotine Jazovkinih žrtava dovoljne, nego i dalje licitiraju s lubanjama. Odvratno je to već desetljetno poigravanje s Jazovkom, a niti truli drveni križ uz otvor jame nisu u stanju promijeniti - ogorčen je otkrivač jedne od najmračnijih tajni bliže hrvatske povijesti.

Goran Majetić